TIESAS SPRIEDUMS (desmitā palāta)

2021. gada 21. decembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēma – Direktīva 2003/87/EK – 11. panta 3. punkts – Lēmums 2011/278/ES – 3. panta b) punkts un 10. panta 2. punkta a) apakšpunkts – Produkta līmeņatzīmes apakšiekārta – Lēmums 2013/448/ES – Spēkā esamība – Iekārta, kas izmanto pamata skābekļa domnu – Karstais metāls – Izejmateriāli, kas nāk no citas iekārtas – Atteikums piešķirt emisijas kvotas – Pieņemamība – Prasītājas pamatlietā atcelšanas prasības necelšana

Lietā C-524/20

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Městský soud v Praze* (Pilsētas tiesa Prāgā, Čehijas Republika) iesniedza ar 2020. gada 29. septembra lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2020. gada 20. oktobrī, tiesvedībā

***Vítkovice Steel a.s.***

pret

***Ministerstvo životního prostředí,***

TIESA (desmitā palāta)

šādā sastāvā: ceturtās palātas priekšsēdētājs K. Likurgs [*C. Lycourgos*] (referents), kas pilda desmitās palātas priekšsēdētāja pienākumus, tiesneši I. Jarukaitis [*I. Jarukaitis*], un M. Ilešičs [*M. Ilešič*],

ģenerāladvokāts: H. Saugmandsgors Ē [*H. Saugmandsgaard Øe*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– *Vítkovice Steel a.s.* vārdā – *O. Hájek, advokát*,

– Čehijas valdības vārdā – *M. Smolek*, *J. Vláčil* un *O. Serdula*, pārstāvji,

– Eiropas Komisijas vārdā – *G. Wils*, *B. De Meester* un *P. Ondrůšek*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – čehu.

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

## Spriedums

1 Šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 2. panta 1. punktu un I pielikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2003/87/EK (2003. gada 13. oktobris), ar ko nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV 2003, L 275, 32. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Direktīvu 2009/29/EK (OV 2009, L 140, 63. lpp.) (turpmāk tekstā – "Direktīva 2003/87"), kā arī par, pirmkārt, Komisijas Lēmuma 2011/278/ES (2011. gada 27. aprīlis), ar kuru visā Savienībā nosaka pagaidu noteikumus saskaņotai bezmaksas emisiju kvotu sadalei atbilstoši 10.a pantam Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2003/87/EK (OV 2011, L 130, 1. lpp.), 10. panta 8. punkta, skatīta kopā ar šī lēmuma I pielikumu, un, otrkārt, Komisijas Lēmuma 2013/448/ES (2013. gada 5. septembris) par valstu īstenošanas pasākumiem attiecībā uz bezmaksas siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu pagaidu piešķiršanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/87/EK 11. panta 3. punktu (OV 2013, L 240, 27. lpp.) 1. panta 1. punkta un 2. punkta trešās daļas interpretāciju un spēkā esamību.

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Vítkovice Steel a.s.* un *Ministerstvo životního prostředí* (Vides ministrija, Čehijas Republika) (turpmāk tekstā – "ministrija") par atteikumu piešķirt bezmaksas emisijas kvotas šai sabiedrībai laikposmam no 2013. līdz 2020. gadam tērauda ražotnes *Ocelárna I* ar identifikatoru CZ-existing-CZ-52-CZ-0102-05 (turpmāk tekstā – "pamatlietā aplūkotā iekārta") ekspluatācijai Čehijas Republikā.

## Atbilstošās tiesību normas

### *Savienības tiesības*

*Direktīva 2003/87*

3 Direktīvas 2003/87 2. panta "Darbības joma" 1. punktā ir noteikts:

"Šī direktīva attiecas uz emisijām no I pielikumā minētajām darbībām un II pielikumā minētajām siltumnīcas efektu izraisošajām gāzēm."

4 Šīs direktīvas I pielikumā kolonnā "Darbības" ir ietverta čuguna vai tērauda ražošana (pirmējā vai otrējā kausēšana), iekļaujot nepārtrauktu liešanu ar jaudu virs 2,5 tonnām stundā. Minētā pielikuma kolonnā "Siltumnīcas efektu izraisošās gāzes" kā šai darbībai atbilstošs ir minēts oglekļa dioksīds ($CO_2$).

5 Šīs direktīvas 10.a pantā ir paredzēts:

"1. Komisija līdz 2010. gada 31. decembrim pieņem Kopienas mērogā pilnībā saskaņotus īstenošanas noteikumus šā panta 4., 5., 7. un 12. punktā minēto kvotu saskaņotai sadalei, tostarp visus noteikumus, kas vajadzīgi, lai saskaņoti piemērotu 19. punktu.

Šos pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, to papildinot, pieņem saskaņā ar 23. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

Pirmajā daļā minētajos noteikumos pēc iespējas paredz Komisijas mēroga *ex ante* līmeņatzīmes, lai panāktu, ka kvotu sadale rosina samazināt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas un izmantot energoefektīvas tehnoloģijas, uzmanību pievēršot vislietderīgākajiem paņēmieniem, aizstājējiem, alternatīviem ražošanas procesiem, augstas efektivitātes koģenerācijai, energoefektīvai dūmgāzu izmantošanai, biomasas izmantošanai un $CO_2$ uztveršanai, transportēšanai un uzglabāšanai, ja šādas iekārtas ir pieejamas; kvotu sadale nerada stimulu palielināt emisijas. [..]

Katrai nozarei un apakšnozarei līmeņatzīmes parasti aprēķina attiecībā uz galaproduktu, nevis izejmateriāliem, lai tādējādi attiecīgajā nozarē vai apakšnozarē visā ražošanas procesā iespējami vairāk samazinātu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas un palielinātu energoefektīvus ietaupījumus.

[..]"

6 Minētās direktīvas 11. pantā ir noteikts:

"1. Līdz 2011. gada 30. septembrim ikviena dalībvalsts publicē un iesniedz Komisijai valsts īstenošanas pasākumu sarakstu, kurā uzskaitītas dalībvalsts teritorijā esošās iekārtas, uz kurām attiecas šī direktīva, un visas bezmaksas kvotas, kas sadalītas ikvienai iekārtai dalībvalsts teritorijā par katru gadu attiecīgajā periodā un aprēķinātas saskaņā ar 10.a panta 1. punktā un 10.c pantā minētajiem noteikumiem.

2. Līdz katra gada 28. februārim kompetentās iestādes piešķir kvotu apjomu, kas sadalāms attiecīgajā gadā, aprēķinot to saskaņā ar 10., 10.a un 10.c pantu.

3. Saskaņā ar šā panta 2. punktu dalībvalstis nedrīkst piešķirt bezmaksas kvotas iekārtām, kuru iekļaušanu 1. punktā minētajā sarakstā Komisija ir noraidījusi."

*Lēmums 2011/278*

7 Atbilstoši Lēmuma 2011/278 3. panta b) punktam "produkta līmeņatzīmes apakšiekārta" ir "enerģijas, kurināmā, izejmateriālu un citu ražošanai nepieciešamo materiālu patēriņš un galaprodukcija, un attiecīgas emisijas saistībā ar tāda produkta ražošanu, kuram līmeņatzīme noteikta I pielikumā".

8 Šī lēmuma 10. panta "Sadale iekārtas līmenī" 1., 2. un 8. punktā ir noteikts:

"1. Pamatojoties uz saskaņā ar 7. pantu savāktajiem datiem, dalībvalstis katram gadam aprēķina bez maksas piešķiramo emisiju kvotu skaitu katrai esošai iekārtai to teritorijā, sākot no 2013. gada un turpmāk, saskaņā ar 2. līdz 8. punktu.

2. Lai veiktu šādu aprēķinu, dalībvalstis vispirms šādā veidā nosaka provizorisko ikgadējo bez maksas piešķiramo emisiju kvotu skaitu atsevišķi katrai apakšiekārtai:

a) katrai produkta līmeņatzīmes apakšiekārtai provizoriskais ikgadējais bez maksas piešķiramo emisiju kvotu skaits konkrētajam gadam atbilst šī produkta līmeņatzīmes vērtībai, kā norādīts I pielikumā, reizinot to ar attiecīgo ar produktu saistīto vēsturiskās darbības līmeni;

[..]

8. Nosakot katrai iekārtai provizorisko bez maksas piešķiramo emisiju kvotu kopapjomu, dalībvalstis nodrošina, ka emisijas netiek uzskaitītas dubulti un piešķiršana nav negatīva. Jo īpaši, ja iekārta importē starpproduktu, uz kuru attiecas produkta līmeņatzīme atbilstīgi I pielikumā iekļautajai attiecīgās sistēmas robežu definīcijai, nosakot provizorisko ikgadējo bez maksas piešķiramo emisiju kvotu apjomu abām attiecīgajām iekārtām, emisijas neskaita dubulti."

9 Šī paša lēmuma I pielikumā "Produktu līmeņatzīmes" ir noteikta līmeņatzīmes vērtība konkrētiem izsmeļoši uzskaitītiem produktiem, tostarp produktam "karstais metāls", kas ir definēts kā "šķidrais dzelzs, kas piesātināts ar oglekli tālākai pārstrādei". Šajā pielikumā turklāt ir precizēti procesi un emisijas, kas iekļautas produkta līmeņatzīmē, kuras attiecībā uz produkta līmeņatzīmi "karstais metāls" ir "visi procesi, kas tieši vai netieši saistīti ar procesa vienībām", tostarp "pamata skābekļa domna".

*Lēmums 2013/448*

10 Lēmuma 2013/448 14. apsvērumā ir norādīts:

"Kas attiecas uz karstā metāla līmeņatzīmes piemērošanu [valsts īstenošanas pasākumam (VĪP)], ko ierosinājusi Čehija, [..] Komisija atzīmē, ka, piešķirot kvotas C punktā uzskaitītajai iekārtai ar identifikatoru CZ-existing-CZ-52-CZ-0102-05, tikuši vērā ņemti procesi, kurus aptver karstā metāla līmeņatzīmes sistēmas robežas. Tomēr šajā iekārtā karsto metālu neražo, to importē. Tā kā iekārtā ar identifikatoru CZ-existing-CZ-52-CZ-0102-05 karsto metālu neražo un līdz ar to nav attiecīgas produkta līmeņatzīmes apakšiekārtas, lai varētu noteikt kvotu apjomu saskaņā ar Lēmuma 2011/278/ES 10. pantu, ierosinātais piešķiramo kvotu apjoms nav saskanīgs ar kvotu sadales noteikumiem un var izraisīt dubulto uzskaiti. Līdz ar to Komisija iebilst pret kvotu piešķiršanu šā lēmuma I pielikuma C punktā uzskaitītajām iekārtām."

11 Šī lēmuma 1. panta 1. punktā un 2. punkta trešajā daļā ir paredzēts:

"1. Tiek atteikts iekārtu, uz ko attiecas Direktīva 2003/87/EK, sarakstos, kuri iesniegti Komisijai saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 11. panta 1. punktu, iekļaut šā lēmuma I pielikumā uzskaitītās iekārtas un attiecīgos provizoriskos bezmaksas emisijas kvotu gada kopapjomus.

2. [..]

Netiek celti iebildumi, ja dalībvalsts groza provizoriskos bezmaksas emisijas kvotu gada kopapjomus, kas piešķirti tās teritorijā esošām iekārtām, kuras uzskaitītas 1. punktā minētajos sarakstos un šā lēmuma I pielikuma C punktā, pirms tiek noteikts galīgais gada kopapjoms katram gadam 2013.–2020. gada periodā saskaņā ar Lēmuma 2011/278/ES 10. panta 9. punktu, tiktāl, ciktāl šāds labojums nozīmē, ka piešķirtais kvotu apjoms tiek salāgots ar Lēmuma 2011/278/ES 10. panta 2. punkta a) apakšpunktu un ka tiek atcelti jebkādi kvotu

piešķīrumi iekārtām, kas karsto metālu neražo, bet importē, par procesiem, kuri ietilpst karstā metāla produkta līmeņatzīmes sistēmas robežās, kā definēts Lēmuma 2011/278/ES I pielikumā, kā rezultātā var rasties dubulta uzskaite."

### *Čehijas tiesības*

12 2012. gada 24. oktobra *Zákon č. 383/2012 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů* (Likums Nr. 383/2012 par siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecības nosacījumiem) 2. panta a) punktā ir paredzēts:

"Šajā likumā "iekārta" ir stacionāra tehniska vienība, kurā notiek viena vai vairākas šī likuma pielikumā Nr. 1 norādītās darbības vai citas ar to tieši saistītas darbības, kas ir tehniski saistītas ar attiecīgajā teritorijā veicamajām darbībām un kas var ietekmēt emisijas; par iekārtām neuzskata fiksētas tehniskas vienības, ko izmanto jaunu produktu un procesu izpētei, izstrādei un testēšanai."

13 Saskaņā ar šī likuma 10. panta 1. punkta pirmo teikumu ministrija nolemj piešķirt bezmaksas kvotas iekārtas vai gaisa kuģa operatoriem tirdzniecības laikposmā no 2013. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim atbilstoši procedūrai un apjomam, kas aprēķināts, pamatojoties uz Savienības tiesībās noteiktajām atsauces vērtībām.

14 Minētā likuma pielikuma Nr. 1 kolonnā "Darbības" ir ietverta čuguna vai tērauda ražošana (primārā vai otrējā kausēšana), iekļaujot nepārtrauktu liešanu ar jaudu virs 2,5 tonnām stundā. Tajā pašā rindā kolonnā "Siltumnīcas efektu izraisošās gāzes" ir norādīts oglekļa dioksīds ($CO_2$).

### **Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi**

15 Līdz 2015. gada 30. novembrim *Vítkovice Steel* ekspluatēja pamatlietā aplūkoto iekārtu, kurā tika izmantota pamata skābekļa domna. Karstais metāls (šķidrais dzelzs, kas piesātināts ar oglekli), kas tiek izmantots kā izejviela šajā tērauda ražošanas starpposmā, nāca no blakus esošās iekārtas, kuru ekspluatēja *ArcelorMittal Ostrava a.s.*

16 2013. gadā *Vítkovice Steel* lūdza Čehijas iestādēm piešķirt bezmaksas kvotas laikposmam no 2013. līdz 2020. gadam pamatlietā aplūkotajai iekārtai, atsaucoties uz pamata skābekļa domnas izmantošanu, jo šis process bija minēts Lēmuma 2011/278 I pielikumā.

17 Ministrija iekļāva šo ražotni to iekārtu sarakstā, kuras ir tiesīgas saņemt bezmaksas kvotas, projektā, kas tika iesniegts Komisijai saskaņā ar Direktīvas 2003/87 11. panta 1. punktu.

18 Tā interpretēja Lēmumu 2011/278 tādējādi, ka bezmaksas emisijas kvotas var tikt piešķirtas pamatlietā aplūkotajai iekārtai, ja tiek novērsts jebkāds dubultas uzskaites risks ar emisijām no *ArcelorMittal Ostrava* ražotnes.

19 Līdz ar to ministrija meklēja formulu, kas ļautu piešķirt bezmaksas kvotas *Vítkovice Steel* un *ArcelorMittal Ostrava*, atspoguļojot to attiecīgo ražotņu emisijas, vienlaikus izvairoties no to dubultas uzskaites vai kvotu dubultas piešķiršanas saistībā ar produktu "karstais metāls". Pēc tam, kad šīs sabiedrības bija vienojušās par šādu sadales formulu, ministrija par to informēja Komisiju.

20 2013. gada 16. jūlija vēstulē Komisija atkārtoja, ka kvotas nav iespējams sadalīt starp *Vítkovice Steel* un *ArcelorMittal Ostrava*. Tā precizēja, ka, lai gan Lēmuma 2011/278 10. panta 8. punktā ir prasīts, lai dalībvalsts novērstu kvotu dubultu sadali, tomēr šī tiesību norma neļauj sadalīt kvotas starp diviem dažādu iekārtu operatoriem.

21 2013. gada 5. septembrī Komisija pieņēma Lēmumu 2013/448. Ar šī lēmuma 1. panta 1. punktu, skatot to kopā ar tā I pielikuma C punktu, Komisija atteica iekļaut pamatlietā aplūkoto iekārtu to iekārtu sarakstā, kuras saņem bezmaksas kvotas. Šī lēmuma 14. apsvērumā Komisija norādīja, ka šajā iekārtā "karsto metālu neražo, to importē" un, "tā kā [..] karsto metālu neražo un līdz ar to nav attiecīgas produkta līmeņatzīmes apakšiekārtas, lai varētu noteikt kvotu apjomu saskaņā ar Lēmuma 2011/278/ES 10. pantu, ierosinātais piešķiramo kvotu apjoms nav saskanīgs ar kvotu sadales noteikumiem un var izraisīt dubulto uzskaiti".

22 Lai gan ministrija nepiekrita Komisijas interpretācijai, 2013. gada 16. oktobra vēstulē tā paziņoja, ka tā ir iesniegusi paziņojumu par visu kvotu pagaidu piešķiršanu vienīgi *ArcelorMittal Ostrava* iekārtai.

23 Ar 2014. gada 23. jūlija lēmumu ministrija nepiešķīra nevienu bezmaksas kvotu pamatlietā aplūkotajai iekārtai laikposmam no 2013. līdz 2020. gadam. *Vítkovice Steel* iesniedza sūdzību par šo lēmumu, ko *ministr životního prostředí* (vides ministrs, Čehijas Republika) (turpmāk tekstā – "ministrs") noraidīja 2014. gada 12. novembrī.

24 *Vítkovice Steel* celtā prasība par šo atteikumu pirmajā instancē tika noraidīta ar *Městský soud v Praze* (Pilsētas tiesa Prāgā, Čehijas Republika) 2017. gada 9. februāra spriedumu. Ar 2018. gada 23. februāra spriedumu *Nejvyšší správní soud* (Augstākā administratīvā tiesa, Čehijas Republika) atcēla šo spriedumu pamatojuma neesamības dēļ un nodeva lietu atpakaļ pirmās instances tiesai, uzskatot, ka nevar viennozīmīgi secināt, ka Lēmumā 2013/448 neapšaubāmi ir norādīts, ka pamatlietā aplūkotajai iekārtai nepienākas neviena kvota, pamatojoties uz to, ka pēdējā minētā neražo karsto metālu. Ar 2018. gada 4. aprīļa spriedumu *Městský soud v Praze* (Pilsētas tiesa Prāgā) atcēla apstrīdēto ministrijas lēmumu un nosūtīja lietu tai atpakaļ.

25 Līdz ar to 2018. gada 28. jūnijā ministrs atcēla ministrijas 2014. gada 23. jūlija lēmumu. Pēc tam ministrija ar 2018. gada 13. augusta lēmumu piešķīra *Vítkovice Steel* laikposmam no 2013. līdz 2020. gadam tieši tādu pašu bezmaksas emisijas kvotu skaitu, kāds tai tika piešķirts 2014. gada 23. jūlija sākotnējā lēmumā. *Vítkovice Steel* iesniegtā sūdzība par šo lēmumu tika noraidīta ar ministra 2018. gada 31. decembra lēmumu. Ar pēdējo minēto lēmumu ministrs uzskatīja, ka tā nevar lemt par bezmaksas kvotu piešķiršanu pamatlietā aplūkotajai iekārtai, jo Komisija pret to ir iebildusi ar Lēmumu 2013/448, piemērojot Direktīvas 2003/87 11. panta 3. punktu. Ministrs arī uzsvēra, ka *Vítkovice Steel* vairs neizmanto šo iekārtu kopš 2015. gada un ka kopš tā laika tā vairs nevar saņemt kvotas minētajai iekārtai.

26 *Vítkovice Steel* vērsās iesniedzējtiesā ar prasību par ministra 2018. gada 31. decembra lēmumu. Tā būtībā norāda, ka ministrija neesot ievērojusi agrāko administratīvo tiesu nolēmumus, no kuriem izrietot, ka ministrija ir kļūdaini interpretējusi Lēmumu 2013/448 un ka pamatlietā aplūkotajai iekārtai ir iespējams ar atpakaļejošu spēku piešķirt kvotas, pat ja tā vairs netiek ekspluatēta.

27 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai Lēmuma 2011/278 10. panta 8. punktā, skatot to kopā ar šī lēmuma I pielikumu, ir prasīts piešķirt bezmaksas emisijas kvotas pamatlietā aplūkotajai iekārtai laikposmam no 2013. līdz 2020. gadam ar nosacījumu, ka tiek nodrošināts, ka netiek veikta nedz emisiju dubulta uzskaite, nedz dubulta kvotu piešķiršana "karstajam metālam".

28 Šajā ziņā šī tiesa uzskata, ka atbilstošās Lēmuma 2011/278 normas ir jāinterpretē tādējādi, ka, piemērojot Direktīvas 2003/87 10.a panta 1. un 5. punktu, *Vítkovice Steel* iekārtai ir jāpiešķir bezmaksas kvotas.

29 Minētā tiesa uzsver, pirmkārt, ka pamatlietā aplūkotā iekārta atbilst Direktīvas 2003/87 2. panta 1. punktā paredzētajiem nosacījumiem un tātad uz to attiecās kvotu tirdzniecības sistēma. Neesot strīda par to, pirmām kārtām, ka šī iekārta, kurā izmantotais process bija "pamata skābekļa domna", vispārīgi ietilpa darbībā, uz kuru attiecas šī direktīva, un, otrām kārtām, ka šāds process rada $CO_2$ emisijas. Turklāt no Lēmuma 2013/448 izrietot, ka, lai gan Komisija ir apstiprinājusi, ka "pamata skābekļa domnas" procesā tiek radīts mazāk emisiju nekā karstā metāla ražošanas procesā, šī iestāde nav noliegusi, ka pirmajā no šiem procesiem tomēr tiek radītas noteiktas emisijas. Tādējādi, ja, pārkāpjot Direktīvu 2003/87, iekārtai, uz kuru attiecas kvotu tirdzniecības sistēma, netiktu piešķirta neviena bezmaksas kvota, ekonomiskā loģika, uz kuru balstās šī sistēma, tiktu noliegta.

30 Otrkārt, iesniedzējtiesa atgādina, ka no Lēmuma 2013/448 14. apsvēruma formulējuma izriet, ka Komisija ir iebildusi pret to, ka pamatlietā aplūkojamā iekārta saņem bezmaksas kvotas, jo tā "karsto metālu neražo, [bet] to importē".

31 Šāds konstatējums padarītu bezjēdzīgu Lēmuma 2011/278 I pielikuma daļu, kurā Komisija, lai piešķirtu bezmaksas emisijas kvotas par produktu "karstais metāls", iekļāva arī procesu "pamata skābekļa domna", kurā karstais metāls ir izejviela. Tādējādi Lēmuma 2011/278 formulējums esot radījis tiesisko paļāvību attiecīgajiem operatoriem, kas varēja gaidīt, ka bezmaksas kvotas tiks piešķirtas iekārtām, kurās tiek izmantota pamata skābekļa domna. Turklāt iesniedzējtiesa uzskata, ka minētajā lēmumā Komisijas pieņemtais risinājums atbilst Direktīvas 2003/87 mērķim.

32 Treškārt, ņemot vērā Lēmuma 2011/278 10. panta 8. punkta formulējumu, iesniedzējtiesa norāda, ka tā nesaprot iemeslus, kuru dēļ Komisija ir atteikusies sadalīt emisijas kvotas saistībā ar karsto metālu starp iekārtu, kurā tas tiek ražots, un iekārtu, kurā tas tiek lietots, un darīt to proporcionāli $CO_2$ emisijām, ko rada katras šīs iekārtas darbība.

33 Šajā ziņā Komisijas iecerētais risinājums piešķirt visas bezmaksas emisijas kvotas *ArcelorMittal Ostrava*, ņemot vērā, ka tā tās varētu bez maksas nodot tālāk *Vítkovice Steel* saskaņā ar privāttiesisku vienošanos, neesot apmierinošs. Šādā pieejā neesot ņemts vērā, ka pēdējai minētajai ir subjektīvas tiesības uz bezmaksas kvotu sadali.

34 Tādējādi, pēc iesniedzējtiesas domām, Komisijas nostāja ir pretrunā kvotu tirdzniecības sistēmas ekonomiskajai loģikai, jo tā nepamatoti atņem tādas iekārtas operatoram, kurā notiek process, uz ko attiecas kvotu sistēma, iespēju iegūt kvotas, uz kurām tam ir tiesības bez maksas, un vajadzības gadījumā tās pārdot.

35 Turklāt Komisijas piedāvātais risinājums, ciktāl tas ir balstīts uz privāttiesisku nolīgumu starp abām attiecīgajām sabiedrībām, varētu radīt nopietnu konkurences izkropļojumu, tādējādi neievērojot Lēmuma 2011/278 mērķi.

36 Gadījumā, ja atbilde uz pirmo jautājumu būtu noliedzoša, iesniedzējtiesa ar otro jautājumu vaicā, vai Lēmuma 2011/278 10. panta 8. punkts, skatot to kopā ar šī lēmuma I pielikumu, nav spēkā, ciktāl tas attiecas uz produktu "karstais metāls". Tā uzskata, ka šis lēmums būtu jāatzīst par spēkā neesošu Direktīvas 2003/87 pārkāpuma, kā arī iekšēju pretrunu dēļ.

37 Apstiprinošas atbildes uz otro jautājumu gadījumā iesniedzējtiesa uzskata, ka, atbildot uz trešo jautājumu, būtu jāuzskata, ka Lēmums 2013/448 arī nav spēkā, jo Komisija ir noraidījusi Čehijas Republikas priekšlikumu piešķirt *Vítkovice Steel* bezmaksas kvotas pamatlietā aplūkotajai iekārtai.

38 Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša, ceturtais jautājums būtu jāizskata, lai noteiktu, vai Lēmumu 2013/448 var interpretēt tādējādi, ka tas ļauj Čehijas Republikai no jauna lūgt atļauju piešķirt bezmaksas kvotas *Vítkovice Steel* pamatlietā aplūkotajai iekārtai, ciktāl var garantēt, ka tas neizraisīs emisiju divkāršu uzskaiti vai dubultu kvotu piešķiršanu.

39 Ja atbilde uz šo ceturto jautājumu būtu noliedzoša, iesniedzējtiesa uzskata, ka saistībā ar piekto jautājumu būtu jājautā par Lēmuma 2013/448 spēkā esamību, ciktāl tas attiecas uz pamatlietā aplūkoto iekārtu.

40 Visbeidzot, ja atbilde uz trešo, ceturto vai piekto jautājumu būtu apstiprinoša, kas nozīmētu, ka Savienības tiesībās ir prasīta kvotu piešķiršana pamatlietā aplūkotajai iekārtai, tad uz sesto jautājumu būtu jāatbild, lai noteiktu, kā valsts iestādei saskaņā ar Savienības tiesībām ir jārīkojas tad, ja attiecīgā iekārta vairs netiek ekspluatēta un ja turklāt termiņš, attiecībā uz kuru kvotas bija jāpiešķir, ir beidzies.

41 Šādos apstākļos *Městský soud v Praze* (Pilsētas tiesa Prāgā) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai Lēmuma [2011/278] 10. panta 8. punktā kopsakarā ar šā lēmuma I pielikumu ir prasīts piešķirt bezmaksas siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotas laikposmam no 2013. gada līdz 2020. gadam attiecībā uz iekārtu, kurā tiek veikts process, kas izmanto pamata skābekļa domnu, kur izejmateriāls ir ar oglekli piesātināta šķidrā dzelzs, kas tiek piegādāta no cita operatora iekārtas, ja vienlaikus tiek nodrošināts, ka nerodas produktam "karstais metāls" paredzēto emisiju kvotu dubulta uzskaite un piešķiršana?

2) Noliedzošas atbildes gadījumā uz pirmo jautājumu – vai Lēmuma [2011/278] 10. panta 8. punkts, lasot to kopsakarā ar šā lēmuma I pielikumu, nav spēkā attiecībā uz produktu "karstais metāls" tāpēc, ka tas ir pretrunā Direktīvas [2003/87] 2. panta 1. punktam, lasot to kopsakarā ar šīs direktīvas I pielikumu, vai arī tāpēc, ka tas nav saprotams?

3) Apstiprinošas atbildes gadījumā uz otro jautājumu – vai juridiskā pamata zuduma dēļ arī Lēmuma [2013/448] 1. panta 1. punkts nav spēkā attiecībā uz [pamatlietā aplūkoto iekārtu]?

4) Apstiprinošas atbildes gadījumā uz pirmo jautājumu – vai Lēmuma [2013/448] 1. panta 1. punkts un 2. punkta trešā daļa attiecībā uz [pamatlietā aplūkoto iekārtu] ir jāinterpretē tādējādi, ka šie noteikumi ļauj šai iekārtai piešķirt emisiju kvotas saistībā ar produktu "karstais metāls", pamatojoties uz jaunu Čehijas Republikas pieteikumu, ja ir izslēgta emisiju kvotu dubultā uzskaite un piešķiršana?

5) Noliedzošas atbildes gadījumā uz ceturto jautājumu – vai Lēmuma [2013/448] 1. panta 1. punkts nav spēkā attiecībā uz [pamatlietā aplūkoto iekārtu], jo tas ir pretrunā Lēmuma [2011/278] 10. panta 8. punktam, lasot to kopsakarā ar minētā lēmuma I pielikumu?

6) Apstiprinošas atbildes gadījumā uz trešo, ceturto vai piekto jautājumu – kā saskaņā ar Savienības tiesībām ir jārīkojas dalībvalsts iestādei, kas pretēji Savienības tiesībām nav piešķīrusi bezmaksas emisiju kvotas iekārtas operatoram, kurā tiek veikts process, kas izmanto pamata skābekļa domnu, ja šāda iekārta vairs netiek ekspluatēta un laika posms, kuram tika piešķirtas kvotas, jau ir beidzies?"

## Par prejudiciālajiem jautājumiem

### *Par ceturto jautājumu*

42 Ar ceturto jautājumu, kas ir jāizskata vispirms, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Lēmuma 2013/448 1. panta 1. punkts un 2. punkta trešā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to pamatlietā aplūkotajai iekārtai ir atļauts piešķirt bezmaksas emisijas kvotas saistībā ar produkta "karstais metāls" līmeņatzīmi, pamatojoties uz jaunu Čehijas Republikas pieprasījumu, ja emisiju dubulta uzskaite un dubulta kvotu piešķiršana ir izslēgta.

43 Šajā ziņā vispirms jāatgādina, ka atbilstoši Direktīvas 2003/87 11. panta 1. punktam katra dalībvalsts publicē un iesniedz Komisijai līdz 2011. gada 30. septembrim to iekārtu sarakstu, uz kurām to teritorijā attiecas šī direktīva, kā arī paziņo bezmaksas kvotas, kas ir piešķirtas katrai iekārtai, kura atrodas tās teritorijā, un kas ir aprēķinātas saskaņā ar minētās direktīvas 10.a panta 1. punktā un 10.c pantā paredzētajiem noteikumiem. Turpinājumā saskaņā ar minētās direktīvas 11. panta 2. punktu līdz katra gada 28. februārim kompetentās iestādes piešķir kvotu apjomu, kas sadalāms attiecīgajā gadā, aprēķinot to saskaņā ar šīs pašas direktīvas 10., 10.a un 10.c pantu.

44 Visbeidzot, saskaņā ar Direktīvas 2003/87 11. panta 3. punktu dalībvalstis nedrīkst piešķirt bezmaksas emisijas kvotas attiecībā uz iekārtām atbilstoši šī panta 2. punktam, kuru iekļaušanu minētā 11. panta 1. punktā minētajā sarakstā Komisija ir noraidījusi.

45 2013. gada 5. septembrī Komisija pieņēma Lēmumu 2013/448 saskaņā ar Direktīvas 2003/87 11. panta 3. punktu. Kā izriet no šī lēmuma 1. panta 1. punkta un I pielikuma C punkta, Komisija noraidīja pamatlietā aplūkotās iekārtas iekļaušanu to iekārtu sarakstā, uz kurām attiecas Direktīva 2003/87, kā arī provizoros ikgadējos kopapjomus, kas atbilst attiecībā uz šo iekārtu piešķirtajām bezmaksas emisijas kvotām.

46 Saskaņā ar minētā lēmuma 14. apsvērumu Komisija ir konstatējusi, ka pamatlietā aplūkotā iekārta neražo karsto metālu, bet to importē. Tajā pašā apsvērumā šī iestāde precizē – tā kā šajā iekārtā karsto metālu neražo un līdz ar to nav attiecīgas produkta līmeņatzīmes apakšiekārtas, lai varētu noteikt kvotu apjomu saskaņā ar Lēmuma 2011/278 10. pantu, ierosinātais minētajai iekārtai piešķiramo kvotu apjoms nav saderīgs ar kvotu sadales noteikumiem un var izraisīt dubultu uzskaiti.

47 Tādējādi no Lēmuma 2013/448 1. panta 1. punkta un I pielikuma C punkta, skatot tos kopā ar Direktīvas 2003/87 11. panta 3. punktu, izriet, ka Čehijas Republikai ir aizliegts piešķirt bezmaksas emisijas kvotas pamatlietā aplūkotajai iekārtai saistībā ar karstā metāla produkta līmeņatzīmi.

48 Protams, Lēmuma 2013/448 1. panta 2. punkta trešajā daļā Komisija precizēja, ka tā necels iebildumus, "ja dalībvalsts groza provizoriskos bezmaksas emisijas kvotu gada kopapjomus, kas piešķirti tās teritorijā esošām iekārtām, kuras uzskaitītas [1. panta] 1. punktā minētajos sarakstos

un šā lēmuma I pielikuma C punktā, pirms tiek noteikts galīgais gada kopapjoms katram gadam 2013.–2020. gada periodā [..], ciktāl šāds labojums nozīmē, ka piešķirtais kvotu apjoms tiek salāgots ar Lēmuma [2011/278] 10. panta 2. punkta a) apakšpunktu un ka tiek atcelti jebkādi kvotu piešķīrumi iekārtām, kas karsto metālu neražo, bet importē, par procesiem, kuri ietilpst karstā metāla produkta līmeņatzīmes sistēmas robežās, kā definēts [minētā lēmuma] I pielikumā, kā rezultātā var rasties dubulta uzskaite".

49 *Vítkovice Steel* būtībā uzskata, ka no Lēmuma 2013/448 1. panta 2. punkta trešās daļas, it īpaši no teikuma daļas "kā rezultātā var rasties dubulta uzskaite" izriet, ka tā var saņemt bezmaksas emisijas kvotas tādēļ, ka pamatlietā aplūkotajā iekārtā tiek izmantots karstais metāls, ja vien tiek novērsta jebkāda dubulta emisiju uzskaite. $CO_2$ emisijas šim produktam un tā izmantošanai pamata skābekļa domnas procesā šajā nolūkā būtu jāsadala starp tās iekārtu un *ArcelorMittal Ostrava*, kura, lai ražotu arī tēraudu, sākotnēji pati ražo karsto metālu, izmantojot domnas krāsnis, un pēc tam šo karsto metālu izmanto pamata skābekļa domnās.

50 Tomēr šāda Lēmuma 2013/448 interpretācija nevar tikt atbalstīta.

51 Proti, Lēmuma 2011/278 10. panta 2. punkta a) apakšpunktā ir paredzēti noteikumi provizoriskā ikgadējā bez maksas piešķiramo emisiju kvotu skaita aprēķināšanai katrai "produkta līmeņatzīmes apakšiekārtai", un šis jēdziens šī lēmuma 3. panta b) punktā ir definēts kā "enerģijas, kurināmā, izejmateriālu un citu ražošanai nepieciešamo materiālu patēriņš un galaprodukcija, un attiecīgas emisijas saistībā ar tāda produkta ražošanu, kuram līmeņatzīme noteikta [minētā lēmuma] I pielikumā". Tādējādi saskaņā ar Lēmuma 2011/278 10. panta 2. punkta a) apakšpunktu, skatot to kopsakarā ar tā 3. panta b) punktu, bezmaksas emisijas kvotas saskaņā ar produkta līmeņatzīmi nevar tikt piešķirtas apakšiekārtai, ja šī apakšiekārta neražo attiecīgo produktu.

52 Šajā gadījumā, tā kā pamatlietā aplūkotā iekārta neražo karsto metālu, tai nevar tikt piešķirtas bezmaksas emisijas kvotas karstā metāla produkta līmeņatzīmes ietvaros.

53 Šādā veidā ir jāsaprot Lēmuma 2013/448 1. panta 2. punkta trešajā daļā ietvertā norāde, saskaņā ar kuru Komisija piekristu tam, ka attiecīgā dalībvalsts groza provizoriskos ikgadējos bez maksas piešķiramos emisiju kvotu apjomus tādām iekārtām kā pamatlietā aplūkotās, kas ir uzskaitītas šī lēmuma I pielikuma C punktā, ja vien ar šo grozījumu ierosinātais piešķīrums atbilst minētā lēmuma 10. panta 2. punkta a) apakšpunkta noteikumiem.

54 Šo interpretāciju turklāt apstiprina tieša norāde, kas ietverta šajā Lēmuma 2013/448 1. panta 2. punkta trešajā daļā, saskaņā ar kuru grozījumam, kas attiecīgajai dalībvalstij ir jāveic attiecībā uz bez maksas piešķirto emisijas kvotu apjomu, būtu jānozīmē, ka "tiek atcelti jebkādi kvotu piešķīrumi iekārtām, kas karsto metālu neražo, bet importē, par procesiem, kuri ietilpst karstā metāla produkta līmeņatzīmes sistēmas robežās, kā definēts Lēmuma [2011/278] I pielikumā, kā rezultātā var rasties dubulta uzskaite".

55 Runājot par šo pēdējo teikuma daļu, kas attiecas uz dubultu uzskaiti, pietiek norādīt, ka tā ir papildu pamatojuma elements, lai pamatotu izslēgšanu no bezmaksas kvotu piešķiršanas, kas paredzēta teikumā, kurā tā ietilpst. Katrā ziņā šo teikuma daļu nevar interpretēt tādējādi, ka tā pieļauj šādu piešķiršanu ar vienkāršu nosacījumu, ka tiek garantēts, ka tā nenoved pie emisiju dubultas uzskaites vai dubultas kvotu sadales. Šāda Lēmuma 2013/448 1. panta 2. punkta trešās daļas interpretācija būtu acīmredzami pretrunā šīs tiesību normas nepārprotamajam formulējumam un, kā tas izriet no šī sprieduma 51. punkta, ar to tiktu pārkāpts Lēmuma 2011/278 10. panta 2. punkta a) apakšpunkts.

56 No iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem izriet: uz ceturto jautājumu ir jāatbild, ka Lēmuma 2013/448 1. panta 1. punkts un 2. punkta trešā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to pamatlietā aplūkotajai iekārtai nav atļauts piešķirt bezmaksas emisijas kvotas saistībā ar produkta "karstais metāls" līmeņatzīmi, pamatojoties uz jaunu Čehijas Republikas pieprasījumu pat tad, ja tiek izslēgta jebkāda emisiju dubulta uzskaite un dubulta kvotu piešķiršana.

***Par trešo un piekto jautājumu***

57 Ar trešo un piekto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā par Lēmuma 2013/448 spēkā esamību.

58 Pamatojoties uz judikatūru, kas izriet no 1994. gada 9. marta sprieduma *TWD Textilwerke Deggendorf* (C-188/92, EU:C:1994:90), kā arī 2018. gada 25. jūlija sprieduma *Georgsmarienhütte* u.c. (C-135/16, EU:C:2018:582), Čehijas valdība apgalvo, ka šie jautājumi ir nepieņemami, jo *Vítkovice Steel* bija iespēja iesniegt atcelšanas prasību par Lēmumu 2013/448, pamatojoties uz LESD 263. panta ceturto daļu. Tā kā sabiedrība šo iespēju nav izmantojusi, Lēmuma 2013/448 galīgais raksturs nevarot tikt apstrīdēts pamatlietā.

59 Šajā ziņā jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru ir paredzēts – iespēja personai valsts tiesā celtās prasības ietvaros apgalvot, ka Savienības tiesību aktā iekļautie noteikumi, kas ir attiecībā uz to pieņemtā valsts lēmuma pamatā, nav spēkā, nozīmē vai nu to, ka tā atbilstoši LESD 263. panta ceturtajai daļai ir cēlusi arī prasību atcelt šo Savienības tiesību aktu paredzētajā termiņā, vai to, ka tā šādi nav rīkojusies, jo tai neapšaubāmi nav nekādu tiesību celt šādu prasību (spriedums, 2018. gada 25. jūlijs, *Georgsmarienhütte* u.c., C-135/16, EU:C:2018:582, 17. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

60 Šajā gadījumā, lai gan iesniedzējtiesa savā lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu norāda, ka trešais un piektais jautājums ir uzdoti, pamatojoties uz pašas tiesas argumentāciju, un neatspoguļo vienīgi *Vítkovice Steel* argumentāciju, šī tiesa precizē, ka pamatlieta attiecas konkrēti uz Lēmuma 2013/448 spēkā esamību. Turklāt no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem izriet, ka *Vítkovice Steel* šajā tiesvedībā lūdza iesniedzējtiesu uzdot Tiesai prejudiciālus jautājumus par Lēmuma 2013/448 spēkā esamību. Tādējādi ir jāpārbauda, vai šai sabiedrībai neapšaubāmi bija *locus standi* Vispārējā tiesā celt prasību atcelt šo lēmumu, pamatojoties uz LESD 263. panta ceturto daļu.

61 Šajā ziņā no šīs pēdējās minētās tiesību normas izriet, ka fiziska vai juridiska persona var celt prasību par Savienības tiesību aktu tikai tad, ja minētā persona ir šī akta adresāte vai ja šis akts to skar tieši un individuāli.

62 Šajā gadījumā no Lēmuma 2013/448 5. panta izriet, ka tā adresāti ir dalībvalstis. Līdz ar to ir jāpārbauda, vai šis lēmums skar *Vítkovice Steel* tieši un individuāli.

63 Pirmām kārtām, attiecībā uz *Vítkovice Steel* tiešo skārumu ir jānorāda, ka, ņemot vērā Direktīvas 2003/87 11. panta 3. punktā ietverto aizliegumu un kā tas izriet no ceturtā jautājuma analīzes, Čehijas iestādēm, nepastāvot nekādai rīcības brīvībai, bija jāatsaka piešķirt *Vítkovice Steel* bezmaksas emisijas kvotas pamatlietā aplūkotajai iekārtai saistībā ar produkta "karstais metāls" līmeņatzīmi pēc tam, kad Komisija ir noraidījusi šādu kvotu piešķiršanu ar Lēmumu 2013/448. Līdz ar to ir jāuzskata, ka *Vítkovice Steel* šis lēmums skar tieši (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2018. gada 25. jūlijs, *Georgsmarienhütte* u.c., C-135/16, EU:C:2018:582, 29. un 30. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

64 Otrām kārtām, runājot par šīs sabiedrības individuālo skārumu, no Lēmuma 2013/448 1. panta 1. punkta izriet, ka Komisija ir atteikusies iekļaut pamatlietā aplūkoto iekārtu to iekārtu sarakstā, uz kurām attiecas Direktīva 2003/87, kā arī provizoriskos šai iekārtai bez maksas piešķiramos emisijas kvotu ikgadējos kopapjomus, kas šī lēmuma I pielikuma C punktā konkrēti ir apzīmēti ar individuālu identifikatoru (“CZ-existing-CZ-52-CZ-0102-05 ”).

65 Tādējādi minētais lēmums *Vítkovice Steel* ietekmē tai raksturīgu īpašu pazīmju dēļ vai tādu faktisko apstākļu dēļ, kas to atšķir no visām citām personām, un tādējādi to individualizē tieši tāpat kā lēmuma adresātu (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2018. gada 25. jūlijs, *Georgsmarienhütte* u.c., C-135/16, EU:C:2018:582, 31. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

66 Šādos apstākļos ir jāsecina, ka *Vítkovice Steel* neapšaubāmi bija tiesības celt prasību atcelt Lēmumu 2013/448, pamatojoties uz LESD 263. panta ceturto daļu. Tā kā *Vítkovice Steel* to nepārsūdzēja, šis lēmums attiecībā uz to kļuva galīgs. Līdz ar to tiesiskās noteiktības prasības liek secināt, ka minētā lēmuma galīgais raksturs vairs nevar tikt apstrīdēts tiesvedībā iesniedzējtiesā (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1994. gada 9. marts, *TWD Textilwerke Deggendorf*, C-188/92, EU:C:1994:90, 17. un 18. punkts, kā arī 2018. gada 25. jūlijs, *Georgsmarienhütte* u.c., C-135/16, EU:C:2018:582, 15. punkts).

67 Līdz ar to trešais un piektais jautājums ir nepieņemami.

***Par pirmo, otro un sesto jautājumu***

68 No visa iepriekš minētā izriet, ka uz pirmo, otro un sesto jautājumu nav jāatbild, jo, lai kādas arī būtu uz tiem sniegtās atbildes, tās nevar ietekmēt pamatlietas iznākumu, jo Lēmums 2013/448, kura spēkā esamību *Vítkovice Steel* vairs nevar apstrīdēt, nepieļauj bezmaksas emisijas kvotu piešķiršanu pamatlietā aplūkotajai iekārtai.

**Par tiesāšanās izdevumiem**

69 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (desmitā palāta) nolemj:

**Komisijas Lēmuma 2013/448/ES (2013. gada 5. septembris) par valstu īstenošanas pasākumiem attiecībā uz bezmaksas siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu pagaidu piešķiršanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/87/EK 11. panta 3. punktu 1. panta 1. punkts un 2. punkta trešā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to pamatlietā aplūkotajai iekārtai nav atļauts piešķirt bezmaksas emisijas kvotas saistībā ar produkta “karstais metāls” līmeņatzīmi, pamatojoties uz jaunu Čehijas Republikas pieprasījumu pat tad, ja tiek izslēgta jebkāda emisiju dubulta uzskaite un dubulta kvotu piešķiršana.**

[Paraksti]